

Vergaderjaar 2013–2014

29 528

Mediation en het rechtsbestel

Nr. 9

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 oktober 2013

Bij de behandeling van de begroting 2013 van mijn ministerie op 28 november 2012 heeft het lid Recourt van uw Kamer mij gevraagd u te informeren over de voortgang van herstelbemiddeling en daarbij tevens de mogelijkheid te betrekken om NMI-mediators in pilots mediation naast strafrecht in te zetten. Ik heb toegezegd u hierover te informeren, wat ik, mede namens de Staatssecretaris, in deze brief doe.

Deze brief heeft geruime tijd op zich laten wachten omdat het opzetten van projecten herstelbemiddeling en de keuze van de projecten tijd heeft gekost. Pas zeer recent is besloten welke projecten herstelbemiddeling uitgevoerd zullen worden.

Begin dit jaar heeft de Staatssecretaris een beleidskader herstelbemiddeling opgesteld. In dit concept beleidskader staat de behoefte van het slachtoffer centraal en staan de criteria opengenoemen waaraan herstelbemiddeling moet voldoen. Deze criteria worden de komende periode in de praktijk getest in pilots. Alle ketenpartners hebben in het voorjaar de uitnodiging gekregen om met voorstellen te komen voor pilots waarin deze criteria getest kunnen worden. De afgelopen maanden zijn de kansrijke en innovatieve voorstellen uitgewerkt tot vijf projectplannen voor pilots in de fase voor, tijdens en na het strafproces. De pilots zullen uiterlijk in oktober van dit jaar starten en hebben een doorlooptijd van 6 tot 9 maanden.

Het gaat om de volgende pilots.

1. Pilot politiefase: Spijkenisse

De doelstelling van deze pilot is lichte delicten, die door jeugdigen worden gepleegd, af te laten handelen door politie, gemeente Spijkenisse en HALT. Dit model is gebaseerd op een methode die in Kent (Verenigd Koninkrijk) wordt toegepast.

2. Pilot politiefase: Utrecht

De pilot in Utrecht komt voort uit de aanpak in het kader van Vreedzame Wijken en Veilige Publieke Taak. De doelstelling van de pilot is om door te verwijzen naar mediation in het geval van lichte delicten waarbij aangifte is gedaan. Deze mediation wordt uitgevoerd door NMI-mediators.

3. Pilot mediation in de officiers- en rechtersfase

De Raad voor de rechtspraak, het Openbaar Ministerie, Slachtofferhulp Nederland en Slachtoffer in Beeld hebben gezamenlijk een projectplan ingediend waarin de pilots mediation in het strafrecht integraal zijn meegenomen.

De doelstelling van deze pilot is mediation als afdoeningsmodaliteit te testen bij ZSM, ZSM-jeugd en bij de rechtbank. NMI-mediators zullen de mediations begeleiden, bemiddelaars van Slachtoffer in Beeld zullen de overige bemiddelingsgesprekken voeren. De uitkomsten van het gesprek kunnen door de rechter dan wel de officier worden meegewogen in de afdoening van de zaak met inachtneming van de daarbij gestelde criteria in het beleidskader. Ook de reclassering, HALT, de advocatuur en de politie zijn betrokken bij deze pilot.

4. Pilot Jong Volwassenen en Eigen Kracht Centrale

In deze pilot wil Reclassering Nederland herstelbemiddeling bij jong volwassenen (16–23 jaar) vormgeven via de werkwijze van de Eigen Kracht Centrale (EKC).

Bij deze werkwijze wordt het netwerk van zowel het slachtoffer als de dader betrokken bij de herstelbemiddeling.

5. Pilot herstelbemiddeling bij locatie- en contactverbod

Het doel van de pilot is om rekening te houden met de behoeften en wensen van het slachtoffer bij het voorbereiden en uitvoeren van een locatie- of contactverbod. Slachtoffer en dader kunnen (indirect) met elkaar in gesprek gaan om wensen, verwachtingen en eventuele toekomstige afspraken met elkaar te bespreken.

Evaluatie van de pilots

Alle pilots zullen door het WODC in een onderzoek geëvalueerd worden. In dit onderzoek zullen de opbrengsten van bemiddeling in de verschillende fasen, de kosten en baten van de bemiddelingsgesprekken en de verschillen tussen de soorten bemiddeling centraal staan.

Na de evaluatie van de pilots zal het beleidskader zo nodig worden bijgesteld en zal besloten worden welke instrumenten regulier ingezet zullen worden.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
F. Teeven